

**Dementie;
hoe verwarrend kun je het maken?**

NVAVG-studiemiddag
14 april 2023
11.30 - 17.00 uur
Van der Valk Vianen

nvavg

De leerdoelen

- Het opfrissen van je kennis van de diverse vormen van dementie.
- Diagnostiek van dementie bij VB.
- Het herkennen van dementie bij EMB.
- Farmacologische interventies bij dementie.
- Weten hoe de prikkelverwerking gaat bij mensen met dementie.
- Het kunnen benoemen van de differentiaaldiagnose van dementie bij VB.
- Diagnostiek en behandeling bij mensen met dementie en VB en slaapproblemen.
- Het opdoen van kennis over depressie bij dementie.
- Weten hoe je om kunt gaan met voedingsproblemen en moeizame ADL bij dementie.
- Het herkennen van cognitieve achteruitgang bij syndromen.
- Weten hoe je ethische problemen bij dementie aan kunt pakken.

Geschoolde competenties (cluster ABC1)

- Professionaliteit en kwaliteit 20%
- Kennis en wetenschap 60%
- Samenwerken 20%

Experts

- **Alain Dekker**, docent-onderzoeker bij de Rijksuniversiteit Groningen/UMCG en hoofd van de afdeling Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) van Alliade in Friesland (verstandelijk gehandicaptenzorg, ouderenzorg).
- **Agnies van Eeghen**, arts VG, Expertisecentrum Genetische Syndromen, Advisium 's Heeren Loo.
- **Martin Kat**, psychiater-psychotherapeut, gespecialiseerd in de Ouderenpsychiatrie en Dementie. Gepromoveerd op de 'The Neuropsychiatry of Dementia' en auteur van het boek Ouderenpsychiatrie: de praktijk (subtitel: het herkennen en signaleren van psychische en psychiatrische aandoeningen).
- **Jarno Kooreman**, fysiotherapeut/ergotherapeut 's Heeren Loo Zorggroep.
- **Hadassa Kwetsie**, neuropsycholoog 's Heeren Loo Zorggroep en Amsterdam UMC, AMC.
- **Merian Rijnsaardt**, fysiotherapeut en SI-specialist Stichting Philadelphia Zorg.
- **Marloes Schüller-Korevaar**, logopedist bij Alliade.
- **Annelies Smits**, arts VG-somnoloog, slaapwaakcentrum SEIN Zwolle, Groningen en Heemstede.
- **Roby Vlutters**, ergotherapeut 's Heeren Loo Zorggroep.
- **Susanna van der Woude**, logopedist bij Alliade.

Programma ALV en studiemiddag

Dagvoorzitter: *Petra Lubbers*

09.30 – 11.15 **ALV**

11.15 – 11.30 **Inloop**

11.30 – 11.35 **Opening** *door Petra Lubbers*

11.35 – 12.00 **Diagnostiek bij neurodegeneratieve ziekten in het bijzonder dementieziekten** *door Martin Kat*

Neurodegeneratieve ziekten gaan gepaard met neuro-cognitieve en neuro-psychiatrische syndromen. Lange tijd werd aangenomen dat dementieziekten louter neuro-cognitieve stoornissen waren, terwijl Dr. Alzheimer daar zelf heel anders over dacht. Aan de hand van de ontwikkeling in ons 'dementiedenken' en de stand van zaken op dit moment, komen de verschillende dementieziektebeelden aan de orde.

12.00 – 12.30 **De behandelopties bij de verschillende dementieziekten** *door Martin Kat*

In deze sessie komen de behandelopties bij dementieziekten aan bod, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen psycho-sociale en medicamenteuze interventies, inclusief de voor- en nadelen daarvan.

12.30 – 13.00 **Slaapproblemen bij dementie**

Door Annelies Smits

Slaapproblemen komen vaak voor bij dementie. In deze sessie hoor je meer over het omdraaien van het dag-nachtritme en krijg je praktische adviezen.

13.00 – 14.00 **Lunch**

14.00 – 15.00 **Deelsessies ronde 1**

15.00 – 15.15 **Wisseling deelsessies**

15.15 – 16.15 **Deelsessies ronde 2**

16.15 – 16.30 **Pauze**

16.30 – 17.00 **Over de streep**

Aan de hand van prikkelende ethische dilemma's over het thema dementie nodigen we je uit om stelling te nemen en die desgevraagd ook te onderbouwen. Daarbij betrek je de kennis die je deze dag hebt opgedaan, zodat die goed beklijft. Het doel: opgedane kennis van deze dag gebruiken om beslissingen te kunnen nemen over diagnostiek en behandeling bij dementie én die kunnen toelichten.

17.00 **Afsluiting en borrel**

Deelsessies

Geef op het inschrijfformulier twee voorkeuren aan + één reserve optie (dus totaal drie letters)

A.

(h)Erkennen van dementie bij mensen met (zeer) ernstige verstandelijke beperkingen

Alain Dekker

Alain Dekker is opgegroeid naast een dagbestedingslocatie voor mensen met een verstandelijke beperking. Op een bepaald moment ging één van de cliënten vreemd gedrag vertonen. Veel later bleek dit dementie te zijn. Alain heeft dit van dichtbij meegemaakt en dat gaf de aanleiding voor zijn onderzoekswerk. Praktijkvragen gaven aanleiding om specifieke onderzoeken in te stellen (met o.a. Alliade, Ipse de Bruggen, 's Heeren Loo en Visio) naar het (h)erkennen van dementie bij mensen met (zeer) ernstige verstandelijke beperkingen.

B.

Dysfagie bij mensen met een verstandelijke beperking; laat ze niet stikken!

Marloes Schüller-Korevaar en Susanna van der Woude

Marloes en Susanna ontwikkelden een screeningsinstrument, dat ervoor zorgt dat begeleiders het risico op dysfagie beter in kaart kunnen brengen, zodat de logopedisten beter kunnen bepalen wie diagnostiek nodig heeft. Het betreft het Screeningsinstrument voor Dysfagie bij mensen met een Verstandelijke Beperking (SD-VB).

In de workshop gaan ze in op de vragen:

- Wat zijn de gevolgen van dysfagie en waarom is het belangrijk hier vroegtijdig op te screenen?
  - Wat zien we bij mensen met dementie gebeuren rondom het eten en drinken?
  - Wat kunnen we met elkaar doen om het dysfagierisico te verkleinen en hoe kunnen we dat multidisciplinair aanvliegen?
  - Hoe screenen wij binnen Alliade en hoe ziet het cyclische werkproces eruit?
- De workshop is een mix van theorie, praktijk en ervaringsoefeningen.

C.

Prikkels, hoe (ver)werkt dat?

Merian Rijnsaardt

Dementie tast het vermogen om prikkels te verwerken aan, waardoor het voor cliënten lastiger is om informatie te kunnen verwerken en gepaste reacties te geven. Te veel of te weinig prikkels kunnen dan voor moeilijk verstaanbaar gedrag zorgen.

Welke prikkels en informatie komen er dagelijks op cliënten af? Wat maakt dat ze hier wel of niet mee om kunnen gaan? En hoe kun je de client helpen bij het verwerken van prikkels en daar een bewuste rol bij innemen? Tijdens deze

workshop leer je te (h)erkennen en signaleren welke prikkels er op de client afkomen en wat de invloed hiervan kan zijn op het gedrag.

D.

PDL (Passiviteiten van het Dagelijks Leven)

Roby Vlutters en Jarno Kooreman

PDL is een vorm van belevingsgerichte zorg, gericht op cliënten met een grote of volledige zorgafhankelijkheid. PDL gaat uit van de wensen en beleving van de client en heeft als doel stabilisatie, het omgaan met beperkingen waarvoor geen herstel mogelijk is en het maximaal gebruiken van de restcapaciteit. Het wordt ook gebruikt in de palliatieve zorg.

E.

Diagnostiek bij dementie

Hadassa Kwetsie

Bij het vaststellen van dementie voldoen standaardmethodes die in de algemene populatie gebruikt worden vaak niet. Denk hierbij aan bezwaren op het gebied van invasiviteit of validiteit. Het neuropsychologisch onderzoek heeft nog steeds een rol in het objectiveren van de aard en omvang van cognitieve stoornissen, maar hoe stel je een betekenisvolle verandering vast bij individuen die bij voorbaat al statistisch van de norm afwijken? Na het volgen van deze workshop weet je welke diagnostiek wordt aanbevolen en gebruikt voor onze doelgroep en hoe je kan samenwerken met je gedragsdeskundige op dit gebied.

F.

Cognitieve achteruitgang bij syndromen

Agnies van Eeghen

Omdat downsyndroom relatief vaak voorkomt, weten we al veel over veroudering en Alzheimer dementie bij deze doelgroep. Dit heeft de medische en psychosociale zorg enorm verbeterd. Echter, er zijn ook aanwijzingen voor vroegtijdige achteruitgang in functioneren bij andere, meer zeldzame, genetische syndromen. In deze workshop krijg je een overzicht van de huidige stand van kennis op gebied van achteruitgang in functioneren en dementie bij genetische syndromen. En van de associaties met comorbiditeit zoals epilepsie, medicatie en psychiatrische klachten.

G.

De ene somberheid is de andere niet

Martin Kat

Somberheid en angst bij ouderen zijn relatief veel voorkomende psychische klachten. Depressieve symptomatologie zien we relatief veel in het verloop van dementie(ziekten). Hoe maken we onderscheid tussen somberheid als reactief (rouw?)syndroom en wanneer spreken van een bijkomende depressieve stoornis (op ziekteniveau) bij dementie. Wat zijn differentiaal-diagnostische opties? En wat zijn de consequenties voor de behandeling? Deze vragen en de antwoorden staan centraal in de workshop.

Praktische informatie

Locatie

Hotel Vianen
Prins Bernhardstraat 75
4132 XE Vianen
Tel +31(0)347 32 59 59
[Routebeschrijving.](#)

Aanmelding

1. Ga naar **www.nvavg.nl**.
2. Klik in de agenda op de studiedag.
3. Vul het inschrijfformulier in en betaal via iDeal. Dit is de enige betaalmogelijkheid, met uitzondering van buitenlandse deelnemers (die niet via iDeal kunnen betalen).

Je aanmelding is definitief na betaling. Restitutie is niet mogelijk. Bij verhindering kan een ander je plaats overnemen. Deelname zonder aanmelding is niet mogelijk.

Meld je aan vóór 5 april, in verband met de reservering van ruimten en catering bij de locatie.

Als je alleen de ALV (ochtendprogramma) wilt bijwonen, dan betaal je niets. We reserveren dan ook geen lunch voor je. Stuur om je alleen voor de ALV aan te melden een e-mail naar communicatie@nvavg.nl (Petra Lubbers).

Dieetwensen

Je kunt je dieetwensen op het inschrijfformulier aangeven. Aangezien er een uitgebreid buffet is, zijn er standaard voldoende vegetarische opties aanwezig. Dit hoef je dus niet door te geven.

Workshopkeuze

Vul twee letters van de workshop van je keuze in + een reserve optie.
Het honoreren van voorkeuren gebeurt op volgorde van inschrijving.
Op je badge staat in welke workshop je bent ingedeeld.

Accreditatie

Er is accreditatie aangevraagd bij ABC1.

Je investering

Arts VG-leden:	€ 240,-
Aios VG (lid) en gepensioneerde arts VG-leden:	€ 220,-
Overigen/niet-leden/derden:	€ 280,-

Meer informatie?

Mail naar communicatie@nvavg.nl (Petra Lubbers).

Graag tot ziens op 14 april!